

FINANȚAREA ȘI IMPLEMENTAREA PROIECTELOR COMUNITARE

GHID PRACTIC

MINISTERUL
EDUCAȚIEI, CULTURII
ȘI CERCETĂRII

AUTORI: CIUREA IGOR, ARAMĂ IGOR

FINANȚAREA ȘI IMPLEMENTAREA PROIECTELOR COMUNITARE

GHID PRACTIC

CHIȘINĂU 2021

MINISTERUL
EDUCAȚIEI, CULTURII
ȘI CERCETĂRII

Ghidul „Finanțarea și implementarea proiectelor comunitare” a fost elaborat în cadrul proiectului „#AcademiaTa”, implementat cu suportul financiar al Fundației Europene de Tineret a Consiliului Europei. Opiniile exprimate aparțin exclusiv autorilor și nu reflectă neapărat poziția finanțatorului.

Această publicație a fost produsă de Centrul de Informare și Resurse Pro Bono cu sprijinul Fundației Europene pentru Tineret a Consiliului Europei. Nu reflectă neapărat poziția oficială a Consiliului Europei.

Autori: Ciurea Igor, Aramă Igor

CUPRINS

ABREVIERI

INTRODUCERE

1. Proiectele Comunitare. Rolul și modul de dezvoltare.
 Ce este un proiect?
 Cine poate dezvolta proiecte locale și pașii de scriere a unui proiect.
 Elementele cheie ale unui proiect. Ce trebuie să conțină fiecare.
 Caracteristicile unui proiect de succes. Reguli de urmat și de evitat.
 Proiecte locale de succes.
2. Fundraising – Surse de finanțare a proiectelor comunitare.
 Ce este fundraisingul?
 Moduri de finanțare a proiectelor locale. Avantaje și dezavantajele acestora.
 Finanțarea colectivă a proiectelor.
 Instrumente online de colectare a banilor.
 Pașii de organizare a unei campanii de colectare de fonduri la nivel local.
 Caracteristicile unei campanii locale de succes.
 Campanii de colectare de fonduri locale de succes.
3. Parteneriate pentru soluționarea problemelor comunitare.
 Parteneri cheie în implementarea proiectelor comunitare. Particularitățile acestora.
 Rolul și instrumente de implicare a APL în dezvoltarea proiectelor comunitare.
 Mobilizarea comunitară a tinerilor. Pași și reguli.
 Implicarea grupurilor dezavantajate. Beneficii și particularități.
 Bune practici de mobilizare locală și cooperare cu APL.
4. Apel la acțiune.
 Beneficiile implicării comunitare

ABREVIERI

APL - Administrație publică locală

ONG - Organizație neguvernamentală

AO - Asociație obștească

OSC - Organizație a societății civile

IMM - Întreprinderi Mici și Mijlocii

PAC - Politicii agricole comune

ODIMM - Organizației pentru dezvoltarea sectorului întreprinderilor mici și mijlocii

PART - Programului activităților de reintegrare a țării

INTRODUCERE

Sistemul public și modul de finanțare a proiectelor sociale și de infrastructură este într-o continuă evoluție, tot mai mult apărând scheme și programe de finanțare bazate pe competiții de idei care iau forma unor proiecte concrete cu obiective clar definite. În Republica Moldova există o diversitate de programe și concursuri de proiecte susținute financiar de diferite instituții publice, de parteneri de dezvoltare din afara țării (UE, SUA, ș.a.),¹ organizații internaționale și diferite fonduri private. Cu părere de rău, atât organizațiile nonguvernamentale, cât și APL-urile nu sunt informate suficient despre programele ce pot fi implementate. Acestea întâmpină dificultăți în procesul de elaborare a unui proiect și în domeniul atragerii fondurilor în localitățile pe care le administrează.

Mulți dintre actorii locali nu dau dovadă de competențe suficiente în aplicarea principiilor managementului financiar și nu cunosc toate mecanismele de implementare a unui proiect de succes. Prin urmare, există necesitatea de suport didactic, materiale ajutoare, îndrumare și ghiduri practice, destinate organizațiilor și autorităților locale, care au drept scop soluționarea problemelor la nivel de comunitate și, astfel, doresc să obțină și să implementeze proiecte și să atragă fonduri nerambursabile, dar care nu cunosc, cu exactitate, pașii necesari pentru atingerea obiectivului propus.

Totodată, atragerea fondurilor este o provocare pentru toate organizațiile la nivel local. Personalul acestor organizații adesea nu dispune de timp pentru a urmări și a dezvolta contacte cu potențialii donatori. Deseori acestea sunt concentrate asupra implementării obiectivelor de program și mai puțin pe obiectivul de atragere de noi fonduri. Echipele din cadrul acestor organizații nu au expertiza necesară pentru a scrie propuneri de proiecte câștigătoare.

Pentru a reuși, este necesar de urmat anumite tipare, reguli standardizate și etape bine planificate. Programele, donatorii și finanțatorii au cerințe și criterii, mai mult ori mai puțin, diferite față de proiectele pentru finanțare. Cu toate acestea, există elemente comune, mecanisme similare și proceduri standard care trebuie înțelese și luate în considerare la pregătirea unui proiect.

Acest Ghid are drept scop să ajute organizațiile non-profit din spațiul rural și APL-urile să clasifice diferite forme de finanțări, să explice ce este un proiect comunitar și modul de dezvoltare a unui proiect, să identifice posibile resurse financiare pentru cheltuieli administrative sau operaționale și să construiască o strategie eficientă de atragere de fonduri în localitatea pe care o reprezintă. Ghidul este un rezumat scurt al resurselor disponibile, sumarizând principalele idei și oferind acces la resurse detaliate în acest domeniu.

1

PROIECTELE COMUNITARE.

ROLUL ȘI MODUL DE DEZVOLTARE

CE ESTE UN PROIECT?

Proiectul este o lucrare temporară întreprinsă pentru a atinge un anumit scop bine definit și care va aduce un rezultat pozitiv pentru societate.

Proiect = Planificare, Resurse, Organizare, Inovație, Echipă, Costuri, Timp.

Astfel, proiectul este un plan sau o intenție de a întreprinde anumite acțiuni, de a organiza anumite evenimente, de a realiza anumite activități. Presupune un șir de activități limitate în timp, resurse și buget, în scopul atingerii obiectivului proiectului. De felul în care este expusă problema, soluțiile și finanțarea acesteia depinde în final dacă proiectul scris va fi sau nu va fi implementat.

Proiectele sunt scrise pentru a fi prezentate unor potențiali finanțatori, care vor lua decizia de alocare a mijloacelor financiare pentru proiectul depus. Acestea reprezintă un set de investiții și alte activități, planificate pentru atingerea unor obiective specifice într-un cadru de timp și buget predeterminat.

CINE POATE DEZVOLTA PROIECTE LOCALE?

IMM-urile

Întreprinderile mici și mijlocii pot solicita granturi, împrumuturi și garanții. De asemenea, ele pot încerca să câștige contracte pentru furnizarea de bunuri sau servicii.²

ONG-urile

Organizațiile neguvernamentale și organizațiile non-profit ale societății civile sunt eligibile pentru finanțare atunci când domeniile lor de activitate sunt legate de politicile promovate de către finanțatori.³

Tinerii

Bugetele UE includ adesea programe specifice de sprijinire a tinerilor. Există, de asemenea, programe menite să reducă șomajul în rândul tinerilor.⁴

Cercetătorii

Cercetarea și inovarea sunt atât de importante pentru strategia pe termen lung a UE, încât instituțiile europene au creat o serie de programe dedicate doar acestor domenii. În plus, cercetătorii au acces și la alte surse de sprijin.⁵

Agricultorii

Dacă sunteți agricultor sau administrați terenuri, puteți încerca să obțineți granturi în cadrul programelor de suport tematic.⁶

Autoritățile publice

Autoritățile publice locale au numeroase posibilități de a obține fonduri europene, de la investiții pentru dezvoltarea capacității și eficienței instituționale până la sprijin pentru proiecte locale de infrastructură.⁷

CARE SUNT PAȘII DE SCRIERE A UNUI PROIECT?

Inițierea este punctul de plecare a oricărui proiect în realizarea acestuia.

Prima activitate din această etapă este găsirea și enunțarea ideii de proiect. Este momentul cel mai important, deoarece în cazul în care ideea nu e bună și nu e fezabilă încă de la începutul proiectului, restul acțiunilor pot fi un eșec.

2

3

4

4

5

6

6

7

Planificarea reprezintă detalierea și împărțirea pe obiective a ideii de proiect, cu stabilirea responsabilităților pentru membrii echipei întru realizarea celor preconizate.

Formularea exprimă necesitatea clară a ideii proiectului, oferă detalii și o formă definitivă a proiectului.

Implementarea și monitorizarea proiectului au loc concomitent, deoarece aceste două etape depind una de alta. Trebuie să monitorizăm ce implementăm ca să fim siguri că respectăm toate criteriile stabilite de către finanțator și că respectăm tot ce ne-am propus.

La aceste etape este foarte important să se facă ședințe constante cu toți membri echipei de proiect în care să se facă review-uri asupra tuturor activităților și obiectivelor proiectului: să se știe clar cine și ce are de făcut și până când. În cazul în care nu s-au realizat anumite activități acum este momentul să se replanifice și să se acționeze rapid.

În această etapă mai este necesar să mențineți legătura cu finanțatorul și să-l anunțați de fiecare dată în legătură cu evoluția proiectului. Tot aici sunt șanse mari să aveți parte de un control din partea finanțatorului în care vă sunt solicitate actele proiectului și fiecare instrument care analizează și evaluează proiectul.

Evaluarea proiectului va fi realizată în primul rând pe intern pentru a aprecia dacă acesta a decurs precum a fost planificat, dacă a adus beneficiile organizației după cum s-au planificat și dacă acesta a fost sustenabil.

După finalizarea analizei interne, se începe evaluarea proiectului din punct de vedere al finanțatorului. De obicei, o aceasta constă în completarea unui raport de evaluare, care poate să conțină anexarea documentelor, fotografiilor, evaluărilor, listelor, formularelor care au fost utilizate pe durata proiectului.

ELEMENTELE CHEIE ALE UNUI PROIECT. CE TREBUIE SĂ CONȚINĂ FIECARE

Toate proiectele se diferențiază după structură, în funcție de domeniu, cerințele donatorului și tipul de proiect, etc., însă următoarele elemente sunt necesare pentru scrierea tuturor proiectelor:

TITLU

Titlul proiectului trebuie să fie scurt, concis și să se refere la rezultatul-cheie al proiectului sau la activitatea principală a acestuia. Titlu excelent este perceput și memorizat imediat și face ca proiectul să devină atractiv pentru evaluator.⁸

Exemplu:

Titlu: Omul de lângă tine.

Scopul proiectului: promovarea dialogului intercultural în Republica Moldova în rândul tinerilor și a copiilor.

REZUMAT

Prima evaluare a proiectelor deseori constă în citirea rezumatului proiectului. Acesta trebuie să includă: formularea problemei, obiectivele proiectului, organizațiile care vor implementa proiectul, activitățile-cheie ale proiectului, bugetul total al proiectului.

DESCRIEREA PROBLEMEI ABORDATE ȘI JUSTIFICAREA PROIECTULUI

Aceasta trebuie să ofere finanțatorului o descriere precisă și bine argumentată a problemelor specifice pe care proiectul încearcă să o soluționeze.

DESCRIEREA BENEFICIARILOR ȘI GRUPURILOR-ȚINTĂ ALE PROIECTULUI

Proiectul trebuie să ofere o descriere detaliată a grupurilor-țintă (persoane, grupuri de persoane, instituții, organizații profesionale, companii) și caracteristicile lor și a beneficiarilor proiectului.

DESCRIEREA SCOPUL ȘI OBIECTIVELE PROIECTULUI

Proiectul trebuie să aibă un singur scop/obiectiv general. Scopul trebuie să fie legat de viziunea pentru dezvoltare și să fie posibil de demonstrat meritul și contribuția la viziune.

PLANUL DE ACTIVITĂȚI ȘI METODELE DE IMPLEMENTARE ALE PROIECTULUI

Planul trebuie să reflecte activitățile principale ale proiectului, care ne dau o imagine asupra ce va implica acesta și cum vor fi implementate acțiunile propuse, care vor duce la o serie de rezultate pe care le putem anticipa și evalua.

DESCRIEREA REZULTATELOR AȘTEPTATE ȘI A INDICATORILOR

Rezultatele reprezintă realizările produse de proiect care generează serviciile sau facilitățile corespunzătoare scopului proiectului.

DESCRIEREA DURABILITĂȚII ȘI A IMPACTULUI PROIECTULUI

La scrierea proiectului trebuie să ne asigurăm că rezultatele sunt durabile în timp, vor continua după finalizarea proiectului și au capacitatea de a rezista după ce finanțarea propriu-zisă încetează.

DESCRIEREA BUGETULUI DETALIAT AL PROIECTULUI

Elaborarea bugetului proiectului este activitatea de estimare a tuturor costurilor necesare pentru realizarea activităților planificate.

Un buget bine elaborat:

- menține orientarea activității echipei proiectului pe obiective;
- facilitează orientarea pe rezultate și monitorizarea eficacității costurilor;
- oferă informații pentru mobilizarea planificată a resurselor;
- identifică implicațiile de cost a fiecărei din activități;
- specifică contribuțiile finanțatorului și co-finanțarea;
- menține ritmul de implementare a proiectului.

DESCRIEREA ORGANIZAȚIEI IMPLEMENTATOARE/PARTENERILOR

Descriere succintă a echipei de implementare a proiectului, a experienței organizației și a partenerilor de proiect.

Caracteristicile unui proiect de succes. Reguli de urmat și de evitat.

Un proiect de succes poate fi caracterizat atunci când întrunește următoarele elemente:⁹

- cererea de finanțare este clar și logic elaborată și ușor de studiat, chiar dacă ideea proiectului nu este neapărat inovatoare;
- încadrarea în obiectivele și prioritățile programului de finanțare;
- planificare minuțioasă care poate fi respectată la implementare;
- indicatori clar definiți, măsurabili;
- proiectul poate continua în condiții normale după terminarea finanțării nerambursabile;
- bugetul este clar și suficient de detaliat;
- cheltuielile sunt absolut necesare pentru funcționarea proiectului;
- veniturile au o probabilitate mare de a fi obținute;
- persoanele care vor lucra în cadrul proiectului au experiența necesară
- solicitantul are experiența în managementul de proiecte;
- există o comunicare foarte bună între beneficiar și finanțator, începând din faza de elaborare a proiectului și continuând pe parcursul implementării sale.

Recomandările ce vă vor ajuta să implementați un proiect

- trebuie să credeți în ceea ce v-ați propus să realizați, altfel nu-i convingeți pe alții. Încrederea în succes trebuie să fie mai mare decât frica eșecului;
- trebuie să fiți pregătiți să auziți de multe ori „NU”. Păstrați-vă calmul, cineva va spune „DA”
- Planificare eficientă. Planificarea diminuează cu 3-4 zile faza de implementare și previne apariția erorilor în execuție a proiectului
- Alegeți oamenii în echipă după competența profesională și gradul de motivație de a face ceva diferit, de a învăța ceva nou, de a comunica și împărtăși informații și cunoștințe cu oameni cu care de obicei nu interacționează
- Stabiliți roluri clare și responsabilități membrilor echipe
- Asigurați-vă că părțile implicate respectă angajamentele asumate

- Motivați membrii echipei pentru a atinge standarde înalte de performanță
- Discutați regulat și comunicați deschis cu cei implicați direct și indirect în proiect
- Evitați ierarhia, în cadrul proiectului toți trebuie să se simtă importanți, pentru a fi motivați
- Puneți-vă în locul persoanei (donatorului) de la care cereți finanțare.
- Nu trebuie să abordați toată lumea, vorbiți cu persoane (donatori) cu care vă simțiți confortabil
- Monitorizați treptat desfășurarea proiectului și argumentați succesul sau eșecul la etapa la care vă aflați
- La finalul proiectului, evaluați proiectul pe intern și faceți un raport pe cele implementate și publicați acest raport
- Aduceți mulțumiri echipei și partenerilor care v-au susținut pe parcursul proiectului.

Ce să eviți în implementarea unui proiect

- Nu stabiliți obiective neclare;
- Nu vă asumați sarcini suplimentare proiectului care nu dispun de finanțare;
- Nu schimbați prioritățile proiectului pe parcursul implementării;
- Cereți sprijinul persoanelor implicate în proiect dacă aveți dificultăți;
- Evitați să faceți totul de unul singur și delegați după competență atribuțiile;
- Este necesar să testați proiectul pentru „motive pentru un posibil eșec”: obiectivele proiectului sunt suficient de clare? Cât de fiabili sunt investitorii? Echipa de proiect este calificată? Este suficientă motivația ei?
- Evitați conflictele cu echipa sau finanțatorii;
- Evitați să planificați sau să schimbați ceva dacă echipa nu este prezentă.

Proiecte locale de succes

- Olesia Globa din Orhei care a decis că vrea să revină la pâinea coaptă cu dragoste și suflet, ca pe vremea bunicilor, s-a înscris la Programul Femei în Afaceri, din cadrul ODIMM și a beneficiat de un grant în valoare de 150 de mii de lei, din care a cumpărat un malaxor, un dospitor și un cuptor pentru afacerea care o gestionează și astăzi cu succes.¹⁰
- Reconstrucția din bani europeni a Complexului muzeistico-turistic „Manuc-Bei”, din Raionul Hîncești. Acest proiect a făcut parte din cadrul Programului de vecinătate România-Moldova TACIS CBC și au fost investiți circa 270 de mii de euro pentru dezvoltarea oportunităților investiționale în zona turistică Hîncești-Leușeni.
- Programul activităților de reintegrare a țării pentru anul 2020 (PART 2020) ce conține proiecte de dezvoltare și de modernizare tehnico-materială a instituțiilor educaționale, măsuri de protecție socială a persoanelor în etate și cu dezabilități, precum și a altor activități social-economice ce vin în beneficiul locuitorilor din Zona de Securitate.
- De finanțare din bugetul PART au beneficiat 8 instituții de învățământ cu predare în limba română din stânga Nistrului și Zona de Securitate, care au primit un ajutor material unic în valoare a câte 100 de mii lei per instituție. Un aport considerabil a constituit procurarea unui mijloc de transport destinat copiilor din cadrul Liceului Teoretic „Mihai Eminescu” din orașul Dubăsari. De asemenea, au fost efectuate lucrări de renovare a unui stadion multifuncțional și a fost instituit un Centru de tineret.

FUNDRAISING – SURSE DE FINANȚARE

A PROIECTELOR COMUNITARE

CE ESTE FUNDRAISINGUL?

Fundraisingul (strângerea de fonduri) reprezintă procesul de solicitare și colectare a contribuțiilor voluntare de bani sau alte resurse, prin solicitarea de donații de la persoane fizice, întreprinderi, fundații caritabile sau agenții guvernamentale.¹¹

Strângerea de fonduri are trei obiective secvențiale principale:

- obținerea resurselor necesare;
- realizarea scopului pentru care a fost efectuată colectarea;
- îmbunătățirea bunăstării societății în ansamblu.

MODURI DE FINANȚARE A PROIECTELOR LOCALE. AVANTAJE ȘI DEZAVANTAJELE ACESTORA.

În prezent, proiectele locale pot fi finanțate prin următoarele tipuri de activități de fundraising:

Solicitarea individuală – solicitarea resurselor personal, fie la telefon și se aplică când organizația dvs. are deja un nivel înalt de încredere în fața donatorilor și depinde de popularitatea organizației în comunitate.

Avantaje – dacă personalul de conducere dispune de relații valoroase, acestea ar putea fi o modalitate excelentă de colectare de fonduri; Este mai greu să refuzi o cerere făcută personal și nu este nevoie de nici o cheltuială suplimentară.

Dezavantaje – solicitantul trebuie să poată explica proiectul organizației unui potențial donator.

Scrisori directe – expedierea scrisorilor direct către donatori cu solicitarea de finanțare.

Avantaje – nu aveți nevoie de mari cheltuieli de timp sau bani pentru a face acest lucru. Puteți începe cu puțin și să evoluati pe parcurs.

Dezavantaje – donatorii nu sunt dispuși să ofere mulți bani. Nu este ușor să scrii o scrisoare directă de impunere sau să introduci un plic pe care lumea l-ar deschide.

Solicitări indirecte – există un grup de persoane care, utilizând telefoanele cer resurse, campaniile de fundraising în cadrul rețelelor sociale (Facebook).

Avantaje – elementul contactului personal cu donatorul; Permite distribuirea mesajelor individuale pentru persoane specifice la un cost accesibil.

Dezavantaje – nu toate persoanele care promit donarea banilor - o fac; Unii potențiali donatori consideră apelurile telefonice inoportune și sunt deranjați de acestea.

Evenimente speciale – maratoane, cine festive, târguri, vânzări, licitații, competiții, festivaluri, carnavaluri, banchete, evenimente cu specificuri. Prin intermediul lor puteți organiza strângeri de bunuri, bani, etc.

Avantaje – sporesc vizibilitatea organizației dvs; Implică un număr mare de persoane; Încurajează implicarea persoanelor sau susținătorilor din exterior; Unesc persoanele pentru un scop comun și sporesc angajamentul;

Dezavantaje - evenimentele necesită mult timp, planificare și abilitați de organizare; pot fi stricate din cauza timpului, Bani câștigați ar putea să nu acopere timpul petrecut.

Crowdfunding - metodă de finanțare a proiectelor din cele mai diverse domenii, folosind resurse online (forumuri, platforme online, rețele de socializare etc.) La baza ei stă ideea a apela la o comunitate ca un potențial finanțator pentru a dezvolta un proiect.

Avantaje – sursă de finanțare mare cu efort scăzut; Puterea social media (facebook, twitter) care poate contribui la colectarea fondurilor; Puterea rețelei sociale create; Donații periodice.

11

Dezavantaje – riscul de a-ți fi preluată/furată ideea în caz de nereușită; Uneori necesită o taxă pentru înregistrare sau comisioane de administrare;

Desemnarea procentuală – modalitate indirectă prin care statul susține financiar activitatea organizațiilor necomerciale și a cultelor. Statul renunță la 2% din impozitul pe venit al persoanelor fizice și permite acestora să decidă cine va beneficia de această sumă.

Avantaje - Mecanismul 2% contribuie la sustenabilitatea financiară a asociațiilor obștești, fundațiilor și instituțiilor private. Pentru acestea, sursele obținute prin desemnarea procentuală sunt complementare la cele de bază.

FINANȚAREA COLECTIVĂ A PROIECTELOR

Crowdfundingul (Multifinanțarea - finanțarea colectivă) este o tehnică de finanțare a proiectelor din cele mai diverse domenii, folosind resurse online (forumuri, platforme de socializare etc.).

Crowdfunding înseamnă *a primi investiții de la un număr mare de persoane* (sau ocazional grupuri) pentru a finanța un startup sau un proiect. În comparație cu metodele de finanțare tradiționale, în care finanțarea provine de la o singură instituție, finanțarea colectivă se bazează pe numărul de oameni.¹²

Campaniile de colectare de fonduri online au câteva avantaje:

- acestea sunt mai eficiente decât crowdfunding-ul tradițional, deoarece oamenii sunt mai predispuși să doneze bani dacă văd că mai mulți au făcut-o deja;
- crowdfunding-ul online permite o vizibilitate mai mare pentru campaniile de colectare de fonduri;
- crowdfunding-ul online poate atrage un număr mai mare de donatori, datorită vizibilității sporite.

În procesul de colectare de fonduri online, inițiatorii de campanii de crowdfunding trebuie să aleagă o platformă prin care vor aduna suma de bani necesară. În Republica Moldova, cei care colectează fonduri online pot opta pentru o platformă locală, dar și pentru una internațională, respectând anumite reguli impuse de aceste platforme.

INSTRUMENTE ONLINE DE COLECTARE A BANILOR

La moment, organizațiile din Republica Moldova, pot lansa o campanie online de colectare de fonduri folosindu-se atât de platformele locale de crowdfunding, cât și de cele internaționale.

Dintre platformele locale pot fi evidențiate:

Particip.md - platforma presupune trei tipuri de finanțări: 1. finanțări prin donații; 2. proiecte creative și 3. proiecte de afaceri.

Sprijina.md - eligibil este considerat orice proiect care este menit să aducă o schimbare, un folos comunității sau proiecte ce vizează inovații și afaceri personale.

Caritate.md – eligibile sunt considerate proiectele de binefacere.

Transfer pe cont bancar - în acest sens, persoanele fizice sau juridice apelează la o bancă pentru a-și deschide un cont curent în care urmează a fi transferate donațiile.

Pagină de crowdfunding pe site-ul propriu - în cazul în care organizațiile dețin un site propriu, acestea ar putea colecta donații prin intermediul paginilor de donații.

Colectare de fonduri prin transfer P2P (card spre card) - acest instrument permite să primiți fonduri atât de pe cardurile din Republica Moldova, cât și de pe cele din străinătate. Sunt disponibile două astfel de servicii: transfer.md și clickpay.md.

Dintre platformele internaționale putem evidenția:

Facebook Fundraiser - acest instrument oferă o serie largă de categorii de proiecte eligibile ce țin de comunitate și acțiuni sociale, educație, mediu, sănătate, medicină, etc.

The Virtual Foundation - proiecte locale de mediu, sănătatea umană, reducerea sărăciei sau dezvoltarea economică

Global Fund for Women – proiecte în domeniul justiției.

Gofundme - platforma este orientată către cauze personale și acceptă o serie largă de categorii de proiecte, cum ar fi: comunitate, educație, sport, etc.

¹²

PAȘII DE ORGANIZARE A UNEI CAMPANII DE COLECTARE DE FONDURI LA NIVEL LOCAL.

În procesul de organizare a unei campanii de colectare de fonduri este necesar să porniți de la elaborarea unui plan bine gândit, care trebuie urmărit cu strictețe:

- alegeți tipurile de activități de atragere de fonduri care vi se potrivesc cel mai bine. Sunteți pasionat de muzică, sport, artă. Acestea sunt activități perfecte pentru a atrage fonduri pentru că în același timp veți primi plăcere organizându-le;
- recrutați echipa care vă susține, prieteni, colegi de lucru, familia sau tinerii din localitate. Dacă oamenii nu vor contribui cu o sumă mare de bani, este o probabilitate mare că aceștia să vă ofere în schimb timpul sau cunoștințele lor;
- fiți organizați și nu ieșiți din planul de atragere de fonduri aprobat din start. Analizați timpul pe care-l aveți înainte de lansarea unei acțiuni. Decideți câte activități veți realiza în mod sigur și câți bani reali veți reuși să atrageți în urma acestor activități;
- verificați costurile și asigurați-vă că activitățile selectate vor genera acumulări de bani. De exemplu când organizați un eveniment, fiți siguri că bugetul de cheltuieli este minimizat cât de mult e posibil;
- promovați activitățile de atragere de fonduri pentru a vă maximiza eforturile. Mediul online și presa locală sunt instrumentele perfecte pentru a vă ajuta. Organizați, după caz, și evenimente online prin care veți mobiliza comunitatea;
- cereți ajutor de la ONG-urile specializate în atragerea de fonduri, de la alte autorități care dețin experiența necesară, consultați ghiduri de atragere de fonduri pentru a stabili din start un plan concret care va promova ideea Dvs.

CARACTERISTICILE UNEI CAMPANII LOCALE DE SUCCES.

La moment există o comunitate largă de donatori naționali și internaționali (fundații, ambasade) care finanțează diferite programe pentru spațiul rural. Pentru a beneficia de aceste oportunități trebuie să promovăm și implementăm o campanie locală de succes după cum urmează.

- contactați direct donatorul sau scrieți o scrisoare de motivare/intenție, veți avea mai multe șanse să primiți un răspuns;
- abordați în primul rând donatorii din localitate sau din țară;
- nu trebuie să abordați toată lumea, vorbiți cu persoane (donatori) cu care vă simțiți confortabil;
- mențineți permanent contactul creat. colaborarea cu o organizație donatoare este o posibilitate norocoasă să fiți implicați în realizarea continuă a proiectelor în comunitate. rezultatele de succes ale unei acțiuni realizate sau proiect implementat, vă promovează;
- puneți-vă în locul persoanei (donatorului) de la care cereți finanțare;
- trebuie să credeți în ceea ce v-ați propus să realizați, altfel nu-i convingeți pe alții;
- oferiți-le ceva în loc donatorilor pentru banii donați (mulțumiri în public, promovare de imagine, includeți-i în discuții și interviuri, prezentări);
- sunt o mulțime de fundații și organizații care de obicei se focusează spre suportul activităților ce țin de tineret, mai nou pentru acțiuni de dezvoltare comunitară și implicarea cetățenilor în procesul decizional;¹³
- asigurați-vă că oamenii din echipa de proiect sunt cu o imagine bună în localitate pentru ca oamenii să dorească să-i urmeze;
- construiți-vă tactica de la început și monitorizați-vă progresul pe parcursul campaniei;
- prezentați la final un raport pentru donatori și comunitate.

CAMPANII DE COLECTARE DE FONDURI LOCALE DE SUCCES.

Campania „Împreună pentru copiii de la Văleni”, finanțată cu succes în cadrul campaniei, organizată de Asociația de Băștinași „Acasă, la Văleni”, s-a reușit colectarea sumei de 40.000 de lei, donație destinată pentru renovarea și dotarea cu echipament necesar a terenurilor sportive ale celor două grădinițe din localitatea Văleni. Ideea expusă în cadrul proiectului a fost susținută de comunitate și, cu sprijinul financiar obținut, și-a atins obiectivul.

Campania împreună pentru reabilitarea și amenajarea a 7 stații de așteptare a transportului public din satul Ghidighici. În cadrul Campaniei Asociația Băștinașilor plecați din satul Ghidighici împreună cu Primăria satului Ghidighici a depus proiectul în cadrul Programului „Incubator” al Proiectului Migrație și Dezvoltare Locală și au beneficiat de suma financiară în valoare de 1000 USD, iar Primăria Ghidighici a contribuit cu 20000 MDL.

13

PARTENERIATE PENTRU SOLUȚIONAREA PROBLEMELOR COMUNITARE

PARTENERI-CHEIE ÎN IMPLEMENTAREA PROIECTELOR COMUNITARE. PARTICULARITĂȚILE ACESTORA

- Fundația Est-Europeană – proiecte în domeniul educației și promovarea democrației, buna guvernare și prosperitatea economică.
- Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare – proiecte pentru dezvoltarea sectorului privat, crearea standardelor europene și integrarea regională, consolidarea sustenabilității întreprinderilor municipale.
- Delegația Uniunii Europene - programe de asistență externă ale Uniunii Europene care se axează pe susținerea dezvoltării democratice și a bunei guvernări, acordând suport pentru realizarea reformei regulatorii și formarea capacității administrative, precum și întru reducerea sărăciei și creșterea economică.
- Agenția Elvețiană pentru Dezvoltare și Cooperare – programe care se axează pe reforma administrativ-teritorială, migrație și dezvoltare, aprovizionarea cu apă potabilă și sanitație, dezvoltarea economică și angajarea în piața muncii;
- Banca Mondială – proiecte în domeniul educației, agriculturii, energiei, sănătății, administrația publică, etc.
- Oficiul Națiunilor Unite – proiecte pentru diminuarea sărăciei, în domeniul educației, economie, sănătate, etc.
- Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei – proiecte în domeniul economiei, serviciilor publice locale, siguranța alimentelor, servicii de sănătate, etc.
- Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională – programe în domeniul dezvoltării antreprenorialului privat, consolidarea societății civile și reforma administrației și politicilor publice

ROLUL ȘI INSTRUMENTE DE IMPLICARE A APL ÎN DEZVOLTAREA PROIECTELOR COMUNITARE.

Implicarea APL în dezvoltarea proiectelor comunitare este necesară dacă doriți a avea un impact pozitiv la finalul realizării unui proiect. Reprezentanții autorității publice cunosc cel mai bine nevoile localității și domeniile în care este necesar de dezvoltat un proiect.

Astfel, implicarea APL trebuie să cuprindă următoarele etape:

- Analiza capacităților APL, identificarea persoanelor-cheie și a datelor acestora de contact;
- Stabilirea unor priorități clare pe termen imediat și mediu;
- Identificarea beneficiilor și avantajelor pe care le putem aduce activității APL;
- Stabilirea unei ședințe de discuție, prezentarea grupului și a priorităților de activitate a acestora;
- Elaborarea unor pași comuni, coordonați și concreți de activitate, cu distribuirea clară a sarcinilor între grupul de inițiativă și APL;
- Implementarea planului stabilit și organizarea periodică a unor ședințe de coordonare și schimb de informații;
- Studiarea poziției APL față de problemele ridicate de noi? Are APL capacitatea de implementare a acestor probleme?
- Stabilirea pașilor ce trebuie realizați pentru implementarea soluțiilor și care sunt resursele necesare?
- Comunicarea cu publicul, educarea și implicarea acestuia, în măsura în care este posibil, în soluționarea problemelor identificate;
- Monitorizarea și evaluarea periodică a reușitelor și definirea noilor obiective;
- Comunicarea reușitelor publicului larg și partenerilor implicați.

MOBILIZAREA COMUNITARĂ A TINERILOR. PAȘI ȘI REGULI

Participarea tinerilor poate fi înțeleasă ca o formă de parteneriat dintre tineri și adulți. Parteneriatul presupune realizarea obiectivelor agreeate de comun acord. Pentru mobilizarea comunitară a tinerilor este necesar de ținut cont de următoarele reguli care se vor aplica în coraport cu aceștia:¹⁴

- Transparență - tinerilor trebuie să li se pună la dispoziție informații complete, accesibile, adecvate vârstei și nevoilor speciale
- Implicare voluntară - tinerii nu trebuie să fie constrânși să-și exprime opiniile
- Respect - opiniile tinerilor trebuie să fie tratate cu respect
- Implicarea trebuie să fie relevantă pentru interesele tinerilor - implicarea tinerilor trebuie să le ofere acestora oportunități de a decide asupra propriilor interese și nevoi
- Programe prietenoase copiilor și tinerilor - abordările de lucru cu copii și tinerii ar trebui adaptate pe măsura capacităților acestora
- Efortul de împuternicire a tinerilor trebuie să fie unul inclusive - participarea trebuie să fie inclusivă și accesibilă pentru toți tinerii din comunitate
- Participarea tinerilor trebuie să fie susținută de competențe adecvate din partea adulților - adulții au nevoie de pregătire, abilități și sprijin pentru a facilita un proces eficient de împuternicire a tinerilor pentru participare
- Participarea trebuie să fie sigură și sensibilă la riscurile pentru siguranța copiilor și tinerilor – în anumite situații, procesul de împuternicire a tinerilor implică anumite riscuri
- Demararea unui efort axat pe rezultate concrete - orice efort de împuternicire a tinerilor pentru participare trebuie să fie ancorat de anumite rezultate concrete.

Astfel, pentru succesul mobilizării tinerilor trebuie de întreprins următorii pași:

- Inițierea procesului de mobilizare – interacțiunea cu tinerii și actorii comunitari, identificarea partenerilor și resurselor comunitare;
- Formarea grupului comunitar de tineri – formarea și consolidarea grupului,
- Evaluarea comunității și proiectele în care vor fi implicați din perspectiva tinerilor – analiza, identificarea și documentarea problemelor tinerilor;
- Elaborarea inițiativelor comunitare – elaborarea planului de acțiuni și a bugetului;
- Implementarea inițiativei comunitare – ieșirea la rampă a grupului comunitar, gestionarea riscului, menținerea interesului și motivației.

IMPLICAREA GRUPURILOR DEZAVANTAJATE.

BENEFICII ȘI PARTICULARITĂȚI

Cercetarea situației reale a vulnerabilităților diferitor grupuri dezavantajate asigură o înțelegere mai bună a unor probleme cu care se confruntă societatea.

Astfel, criteriile principale care determină vulnerabilitate acestor grupuri de persoane sunt:¹⁵

- Mecanisme slabe de sprijin instituțional;
- Valori sociale și practici culturale discriminatorii;
- Bariere politice și instituționale;
- Cadru legal discriminatoriu sau implementare inadecvată a acestuia.

Grupurile dezavantajate trebuie și pot fi implicate în proiecte comunitare prin:

- identificarea grupurilor locale dezavantajate;
- formarea grupurilor comunitare cu implicarea persoanelor dezavantajate;
- informarea grupurilor despre impactul acestora asupra proiectelor locale;
- prezentarea unui exemplu de succes care a reușit (o persoană din cadrul grupurilor dezavantajate care a reușit schimbări pozitive, sau un caz concret unde părerea și implicarea grupurilor a implementat un proiect de succes);
- identificarea necesităților prioritare și comune care consolidează grupul;
- implicarea egală a tuturor membrilor grupului;
- asigurarea faptului că toate persoanele sunt auzite și sunt evitate discuțiile în care domină părerile din afara grupurilor dezavantajate;
- implicarea grupurilor dezavantajate în soluționarea problemelor comunitare vor aduce beneficiile esențiale reieșind din experiența acestora și din viziunea diferită a acestor grupuri. Principalele beneficii sunt următoarele:¹⁶
- creșterea gradului de cunoaștere a problemelor sociale de către APL și identificarea unor probleme locale neștiute;
- posibilitatea de a influența și controla deciziile și resursele care le influențează viața;
- intensificarea atenției primăriei pentru rezolvarea problemelor sensibile;
- îmbunătățirea relațiilor dintre instituțiile de la nivel local și grupurilor dezavantajate;
- dezvoltarea serviciilor de asistență socială la nivel comunitar;
- creșterea capacității APL de a elabora propuneri de proiecte pentru atragere de finanțare pentru grupurile dezavantajate.

15

16

BUNE PRACTICI DE MOBILIZARE LOCALĂ ȘI COOPERARE CU APL.

Bunele practici de mobilizare locală și cooperare cu APL creează rezultate de succes și rezolvarea problemelor comunității. Astfel, vom prezenta câteva exemple de bune practici implementate cu succes în cooperare cu APL.

PRIMĂRIA MEA - comunitate a cetățenilor care doresc un Chișinău confortabil, accesibil și frumos. Proiectul promovează ideea unui oraș mai bun, în care autoritățile consultă cetățenii atunci când stabilesc priorități, dezvoltă și implementează politici publice.¹⁷

UNGHENI PENTRU DEZVOLTAREA MOBILITĂȚII URBANE DURABILE - comunitate a cetățenilor care doresc menținerea și îmbunătățirea calității factorilor de mediu, creșterea gradului de conștientizare a cetățenilor și a participării în rezolvarea problemelor de planificare și mobilitate urbană.¹⁸

PROGRAMUL LEADER ȘI GRUPURILE DE ACȚIUNE LOCALĂ (GAL) – asigură o colaborare între localnici pentru a mobiliza resurse și a realiza un nou tip de dezvoltare și modernizare economică în satele lor.

AO „Dezvoltare prin implicare” - instrument implementat de primăria Cimișlia care are drept scop sporirea gradului de implicare a cetățenilor Orașului Cimișlia în procesul democratic de deliberare și decizie pentru stabilirea modalității optime de cheltuire a unei părți din bugetul local.

AO SALVAȚI CHIȘINĂUL - este o asociație care promovează principiile urbanismului durabil și promovarea integrării patrimoniului cultural construit în dezvoltarea urbană.

Asociația de Tineret „Șansa” din localitatea Varnița – este o asociație care implementează proiecte de tineret, domeniul sănătății, activități culturale și sportive.

Asociația de Băștinași „Acasă la Văleni” - a lansat o campanie de advocacy și colectare de fonduri pentru lansarea unui centru sportiv în satul Văleni, raionul Cahul. Asociația a lansat și o campanie de strângere de fonduri prin care s-au colectat peste 170 000 lei.

17

18

APELUL LA ACȚIUNE

BENEFICIILE IMPLICĂRII COMUNITARE

Implicarea comunitară presupune o conlucrare activă între autoritatea publică locală, ONG-uri și cetățeni. Conlucrarea acestor subiecți este mai mult decât necesară și va aduce implicarea cetățenilor în procesul de luare a deciziilor de către APL și în soluționarea problemelor comunitare.¹⁹ Implicarea este un proces prin intermediul căruia membrii comunității au posibilitatea de a influența și controla deciziile și resursele care au un impact asupra vieții și activității lor.

Astfel, în urma implicării cetățenilor în activitățile comunitare se pot contura beneficii pentru toți subiecții interesați, cum ar fi:

- Atribuirea rolului de partener cetățenilor în luarea și implementarea deciziilor la nivel comunitar;
- Deseori, prin suport și implicare în procesul de monitorizare, APL reușește să își îmbunătățească calitatea actelor aprobate și a proceselor interne;
- Aplicarea principiului Bugetării participative, unde reprezentanții autorităților publice locale pot solicita participarea cetățenilor;
- Dezbateră și soluționarea problemelor în comun de către administrație, ONG și public;
- Respectarea reciprocă între toți actorii ca fundament pentru interacțiunea cinstită și de încredere;
- Respectarea poziției autorităților publice, deoarece această poziție a fost discutată cu subiecții interesați;
- Atragerea de fonduri în localitate prin intermediul ONG-urilor și/sau cu ajutorul asociațiilor de băștinași;
- Deschiderea, transparență și răspundere din partea diasporei pentru implementarea unor proiecte locale;
- Receptivitate, toți actorii fiind obligați să ofere un feedback adecvat la problema apărută;
- Nediscriminare și incluziune, astfel încât toate vocile, inclusiv vocile celor mai puțin privilegiați și celor mai vulnerabili, să poată fi auzite și luate în considerare;
- Egalitatea de gen și participarea egală a tuturor grupurilor, inclusiv a celor cu interese și nevoi speciale, cum ar fi tinerii, persoanele în vârstă, persoanele cu dizabilități sau minoritățile;
- Participarea activă a cetățenilor în procesul de planificare bugetară, planificare strategică și dezvoltarea planurilor operaționale anuale;
- Organizarea campaniilor și/sau lucrărilor publice (în coordonare cu APL) care pot ținti atât necesitățile cetățenilor, APL sau anumite probleme specifice comunitare.

Participarea în procesul de dezvoltarea comunitară poate lua o formă extrem de variată și depinde de gradul de activism civic manifestat de cetățeni, grupuri de inițiativă și ONG-uri. Totuși, este important de subliniat că, indiferent de implicarea sau neimplicarea cetățenilor, APL-urile își vor exercita atribuțiile și funcțiile legale, dar calitatea procesului de guvernare și calitatea serviciilor publice prestate depind direct de gradul de participare a cetățenilor și ONG-urilor.

¹⁹

